

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig,
Gudhjem, Østerlars, Hasle
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgiver:
Otto Gornitzka. • Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 65

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 27. Marts

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1929

Det første Foraar.

Luften lun og Solen blid,
Landevejen tør og hvid —
det er første Foraarstid.

Stem nu Strengen, Spillemand
ved en solbeskinnat Strand —
smil omkap med Sang af Fugle,
Sang af Vaarens Vind og Vand.
Johannes Jørgensen.

Udenfor Redaktionen.

Omkring Valget.

Indenfor de tre politiske Partier: Konservative, Venstre og Socialdemokratiet er man åbenbart saa trælbunden af den vante Partiaand, at man kun kan tænke og handle ud fra de Doktriner og Dogmer, der nu engang er knæsat, som de eneste rigtige indenfor hvert Parti. Ja, i den Grad konservative (i Ordets sproglige Betydning) er Partipolitikkerne, at de mener, at de alene har Monopol paa at besætte alle ledende Poster indenfor Stat og Kommune.

At Partiet Venstre, der kun har 1 Repræsentant i det nye Byraad, er særlig bitter, er derfor forstaaeligt, selv om det er ganske uberegtiget. Vor stedlige Venstrereferent betegner 2 af Borgerforeningens Repræsentanter haanende: „Løsgængersocialister“. „Frigænger“ vilde have været bedre. De er nemlig begge baade aandelig og legemlig voksne Mænd, der kan gaa selv, uden at støtte sig til en Partigangstol. Indenfor Borgerforeningen har det aldrig spillet nogen som helst Rolle, hvilket politisk Parti, vedkommende Medlem nærmest følte sig knyttet til, Vort Motto: Sagkundskab, Arbejdsomhed og Sparsommelighed er bestemmende for Foreningens Medlemmer, og til politisk Partivæsen tager vi intet Hensyn. Foreningen er upolitisk ikke alene af Navn, men ogsaa af Gavn.

Betragter man Valgresultaterne rundt om i Landet, vil man da ogsaa bemærke en Masse upolitiske Lister, der har haft stor Fremgang. Vort Tilfælde er aldeles ikke enestaaende uden i Henseende til denne Listes usædvanlige Succes.

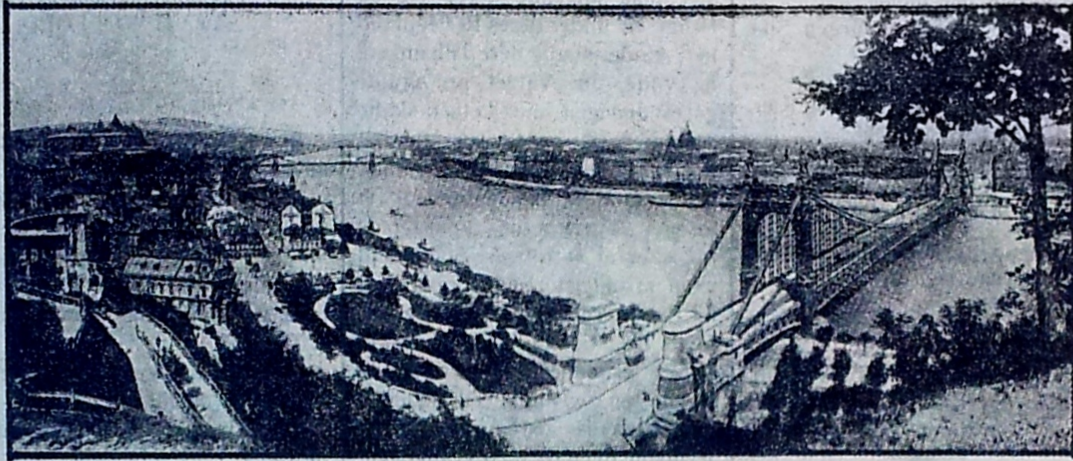
Venstrereferenten giver os den ironiske „Ros“, at vi har forstaaet at skabe Sensation og Skræk. Vi overlader imidlertid „Rosen“ (ogsaa ironisk) til det gamle Byraad, som har „Æren“ (stadig ironisk) af at have „skabt“ Sensationen og Skrækken. Vi fralægger os Faderverdigheden dertil.

At vi har forstaaet at overbevise Borgerne om, at Sensationen og Skrækken ikke var tom og uberegtiget, viser imidlertid Kendsgerningen.

Vor konservative Referent indskrænker sig til lidenskabsløst at notere den borgerlige Fremgang.

For begge de Herrer skulde man synes, at der var al mulig Anledning til Glædesyttringer, selv om de ganske vist ikke selv har bidraget til Resultatet; men en saadan Overlegenhed kan man

Budapest, Ungarns Hovedstad.

naturligvis ikke forlange, og det er der vel for Resten heller ingen der gør. Man har selvfølgelig Lov til at haabe, at det kan ændre sig i Fremtiden; men selv om dette ikke skulde ske, saa gaar det vel ogsaa nok — som tilforn — uden deres Hjælp og i værste Fald — som tilforn — trods deres Modstand.

Værre er det naturligvis for Socialdemokraten, hvori vorres allesammens L. P. bolttrer sig. Han mener, at Borgerne har valgt de 4 Borgerforeningsmænd for at de kan faa Lejlighed til at vise, hvor lidt de kan udrette. Kendsgerningen foreligger og forskellige Forklaringer er da umulige. At Borgerne skulde ønske et Byraad, der kun kan udrette lidt eller intet, er dog temmelig usandsynligt al den Stund, de havde et saadant i Forvejen, men som sagt, en Forklaring er det allenfals, selv om den er daarlig.

Derimod synes det for almindelige dødelige aldeles uforklarligt, hvordan i al Verden noget fornuftigt Menneske kan vælge L. P. Det maa da være en Haan imod hele Socialdemokratiet, at han skal betragtes som dets næstbedste Mand. Han har dog forlængst givet Bevis for, hvor lidt han kan udrette.

Jeg skal indrømme, at hans Forbliven i Byraadet er mig en Skuffelse, for var ogsaa L. P. skyllet ud, vilde jeg have betragtet Udrensningen som fuldkommen. Imidlertid har L. P. nok paa Valgdagen faaet en tilstrækkelig kraftig Serumindsprøjtning til, at de gamle Byraadsbaciller nu er saa immune, at de ikke smitter de andre Medlemmer.

L. P. har endvidere paastaet, at Borgerforeningen havde Succes paa de store Løfter. Hertil skal bemærkes at Borgerforeningen ikke ved af at have lovet noget.

Foreningen stod lige til det sidste paa det Standpunkt ikke at ville opstille nogen Liste, men gav i sidste Øjeblik efter for et udbredt Ønske blandt Borgerne.

I Foreningens Agitation kan der højst ligge et Løfte om at arbejde for at skabe den fornødne Klarhed, og da denne Klarhed højst sandsynlig vil gaa ud paa, at Kommunen er sunket haabløst og uheldig ned i et bundløst Hængedynd, da at finde et eller andet Vadedsted, hvor de friske Heste kan bringe Kommunen paa det tørre. Hvad det at bringe Klarhed angaar, har det sikkert ingen Vanskeligheder, da næppe nogen

af de nye Byraadsmedlemmer vil eller kan tage Ansvar og Pligter op efter de afgaaede uden til Bunds at kende Kommunens finansielle Stilling.

Men Muligheden af at bringe Kommunen paa det tørre ved egen Hjælp har Borgerforeningen forlængst anset for yderst ringe. „Meget kan opnaas ved Besparelser paa Budgettet“, sagde Udvalget af 4. Marts, og disse Besparelser maa naturligvis i alle Tilfælde foretages og skære saa dybt som overhovedet muligt. Men selv om dette sker, er der kun ringe Udsigt til, at Kommunen kan komme paa Fode. Derfor bør disse Besparelser dog alligevel foretages; thi saa fremt man ikke selv gør alt menneskelig muligt for at klare sig, kan man ikke vente nogen Hjælp fra andre.

Det er sikkert ikke vanskeligt, at danne sig et paalideligt Skøn over, hvad man kan vente som Maximum i Skatteindtægt. Dette Maximum maa nemlig antages at have været der umiddelbart før Valget, hvor enhver gør sit yderste af Hensyn til Valgretten. Kendsgerningen er aabenbar: Halvdelen svigtede. Man ved derfor ikke, om man skal le eller græde, naar det gamle Byraad lægger et Budget, der medfører en betydelig Stigning af Ligningsprocenten, uden at der derved bliver den mindste Udsigt til Redning.

Her er virkelig et Tilfælde, hvor den stakkels Skattetæl har Ret, naar han selvopgivende synker sammen og siger: „Hvad kan det nytte.“

Foreningens Arbejde har medført en mægtig Styrkelse af „Borgerskabet“, hvormed menes den ydende Del af Borgerne, og Betingelserne er nu til Stede for at opnaa den bedst mulige Ordning, saaledes at man tør haabe paa, at Allinge-Sandvig Kommune kan blive et Sted, hvor fornuftige Mennesker kan bo.

Skal denne Styrkelse bære de rette Frugter, er det imidlertid uomgængelig nødvendigt, at der kommer et loyalt Samarbejde mellem alle de Byraadsmedlemmer, der kan sætte personlige Hensyn til Side og alene have Kommunens Vel for Øje.

Det ske.

C. E. KOEFOED.

P. S. For at forebygge Misforstaaelser nu og i Fremtiden, skal jeg bemærke, at mine kommunale Indlæg udelukkende staar for egen Regning.

Hotel Continental, Ystad

Kære Nordbornholm!

Havnet paa ovennævnte Hotel benytter jeg Aftenstunden til at delagtiggøre Nordbornholms Læsere i mine Indtryk fra den forløbne Dag. — Faa Bornholmere kender meget til vort nære Naboland Skaane, som vi er vant til at betragte i Horizonten fra Hammershus Slotsbanke; jeg for mit Vedkommende har i hvert Fald været der for første Gang.

Turen fra København til Malmø varede ca. 4 Timer, og den sidste Del gik gennem 1/2 Meter tyk Is, som var vanskelig at forcere. I Malmø havde jeg 3 Timers Ophold, som jeg benyttede til at se Staden. Da nogle bekendte paa Færgerne havde overbevist mig om, at der absolut intet var at se, lagde jeg dog ikke ret megen Energi i mine Efterforskninger, hvilket naturligvis var en Fejl, for der var sikkert mere at bemærke end den Smule, jeg fik ud af det. Paa Torvet saas en ret plump Statue af Karl X. Gustaf, han, der sendte Printzenskjold til Bornholm. En smuk Bygning i en fornem og enkel Stil var „Residenzboligen“, hvor Landshøfdingen boede, og ved Siden af laa det pompøse Raadhus og Petri Kirke. Paa Hotel Continental (et Hotel af det Navn findes nok i alle skaanske Byer) fik jeg en Kop Kaffe med 2 Kager for syv Øre (ingen Skat), hvilket jeg fandt forholdt billigt. De blev modtaget med et Kniks af den opvartende Nymfe, hvilket jeg fandt var sødt. Derimod forlangte Drageren 1 Kr. og tio Øre (dansk) for at hjælpe mig en Taske 3 Minutters Vej til Banegaarden, hvilket jeg fortrød og fandt dyrt.

Jernbaneturen var kedelig. Terrainet er ensformigt og fladt hele Vejen. Det eneste bemærkelsesværdige fra Toget var Marsvinholms Slot, der i Afstand mindede meget om Frederiksborg Slot —

Kupeerne har en praktisk Indretning med Hylder til Bagage i den ene Ende. Passagererne talte med Begejstring om de danske Radioudsendelser fra det kgl. Tea-

ter i København, og bestemte sig til ved Lejlighed at tage dertil for at overvære Forestillingen. De talte iøvrigt meget om danske Forhold, og jeg fik det Indtryk, at de betragtede København omtrent som deres Hovedstad.

Ystad, som Skaaningerne udtaler Ysta, ligesom vi siger f. Eks. Lista, er med sine 12000 Indbyggere ikke saa lidt større end Rønne, som den i nogen Grad minder om, bl. a. ved sine Flokke af unge Knægte, som gør mindre pæne Bemærkninger til de forbigående smukke flickar. Jeg spurgte en af dem (altsaa Mandfolkene) hvad Kirken hed, men det vidste han ikke. Han var arbejdsløs ligesom de andre, fortalte han, og fik ingen Understøttelse, det fik kun de gifte.

Kirken var opvarmet, og jeg gik derind. Vor Frue Kirke hed den, og den var pragtfuld. Den bestaar i Hovedsagen af et Hovedskib med to Sideskibe forbundet med Hvælvinger. En Mængde interessante ældgamle Epitaller, Krucifikser o. lign gjorde et hyggeligt og male-risk, næsten katolsk Indtryk. En Mængde ældre Damer sad andægtig i de lukkede Kirkestole. I Vaabenhuset var opslaaet en voluminøs Plakat fra den svenske Konge med en indtrængende Opfordring om at modvirke den overhaandtagende Ukristelighed i Sæder og Skikke, han havde befalet Kirkerne aabnet for andagtsøgende, hvem han anbefalede at gaa derind og betænke, om de nu hver for sig ikke havde noget at bebrejde sig, og i saa Fald beslutte sig til for Fremtiden at blive et bedre Menneske. (Hvorfor mon det kun er ældre Damer, der følger en saadan Opfordring?) Det er altsaa ikke alene hos os, at noget saadant tiltrænges — en lille Trøst. I Vaabenhuset hang desuden et Par store Tavler med en Masse Navne paa Kirkens Velyndere. Blandt disse fandt jeg Christian d. IV. og Borgmester Ole Fofod, hvilken sidste havde skænket den kostbare Prædikestol. — I Ystad findes et helt Regiment Soldater, som bor for Enden af „Regimentsgatan“, som jeg ved en Fejltagelse forvildede mig ind paa, da jeg skulde til Havnen. Regimentet er imidlertid nu betydelig indskrænket, fortalte man mig. Ligesom hos os tænkte jeg med et stille Suk. Til Forskel fra de danske Soldater, gaar de svenske i deres Fritid uden Sidevaaben, hvilket gør et underligt bart og umilitært Indtryk. De syntes, at Ystad var en „mycket trokig“ By, hvilket paa svensk betyder det modsatte af „mycket trivelig“ eller „mycket rolig“. Ved farlige Gadekryds stod der: „Hold til venstre“, hvor der, hvis det havde været i Danmark, havde staaet: „Hold til højre“. — Der er sikkert meget

Pelskaaben.

Pelskaaben er det smukkeste, mest holdbare og derfor i Længden det billigste Stykke Overtøj, man har, af hvilke Grunde den ogsaa anvendes mere og mere. Takket være Pelskaninen kan en saadan Kaabe nu anskaffes til en Pris, der vil komme betydeligt under den, man ellers maa betale for at erhverve sig en Pelskaabe af Vildtdyrskind. Naar dertil kommer, at Pelskaninen afgiver Skind, der i mange Tilfælde erstatter Vildtdyrets Pels, som f. Ex. Chinchilla, Castorrex etc., vil man forstaa Pelskaninens Popularitet Værdien over.

Af de Pelskaniner, der specielt egner sig til Fremstilling af Pelse, er Chinchilla, Havanna og den blaa Bæverkanin nævnt i en tidligere Artikel. — I denne Artikel skal specielt den herhjemme forholdsvis ukendte Castorrex Kanin nævnes. Denne Race, som de forskellige Kulører i Rexkaniner, den hvide, den sorte, den blaa, Chinchilla Rex, ja endog lilla Rex, er Afarter af, har et Skind, som altid vækker Begejring for dets Skønhed, Pelsen er tæt og kort, (Grovhaar er saa godt som borteliminerede), blød og blank som Fløj, mens den tillige har en forbausende Holdbarhed. — Rexens Hjemsted er Frankrig, og dens Skind er et Raffinement, der er Landet værdigt. Man kan forstaa, at der fra kyndig Side hævdes, at Skindet af de forskellige Rex-varieteter vil revolutionere Pelsindustrien og Kaninavlens. Ingen Farvning eller Kortskaering er nødvendig; saasnart Garvning er foretaget er Skindene parat til Fremstilling af pragtfulde Pelse i alle Kulører.

Enhver Dame, som bor paa Landet eller i Villa, vil have Plads til Opdræt af Pelskaniner, og vil derfor være i Stand til at levere Skind saavel til eget Forbrug som til Salg til nedennævnte Farms Produkt-Central. Og dertil kommer, at Pelskaninavl, foruden at være indbringende, er underholdende og fornøjeligt.

Dansk Engelsk Uld- og Pelsfarm, Gaarden „Sofiehøj“, Amagerbrogade 242 A, København S vil være villig til at give alle Oplysninger om de forskellige Racer etc. og vil i Løbet af Foraaret have en 1ste Klasses Samling af Rexkaniner i alle Varieteter, foruden de tidligere nævnte engelske Pelskaninracer.

FLÆSK, Kød og Pølser

modtages til Røgning hos Slagterm. Phillipson, Sandvig.

Rigtig gode
Spisekartofler
sælges
Nordlandets Handelshus.

Gudhjem Møllers
Flormel
er anerkendt
som det bedste.

Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg.
10 Kr. pr. 100 kg. Tlf. 79.
Fødemøllersfabriken, Nyker

BRØDRENE ANKER, HASLE.

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Alt til Faget henhørende anbefales.

Til Reparationer og Vedligehold.

fremholder vi et stort Lager af gode, kantskaarne Udskudsbrædder. Svære fuldkantede Fyrrebrædder i alle Længder og Bredder. Priserne er meget rimelige og billigst pr. Kontant i Nordlandets Handelshus.

Emaljerede Jernvaske, Kogegryder og Murgryder samt svære Fyrdøre, Rensedøre, Riste og Ventilatorer. Jernrør og Rørdele af alle Slags sælges billigt i Nordlandets Handelshus.

Smukke og solide
Blaa Klædninger og Stortrøjer
til Konfirmander og unge Mænd
sælges til meget lave Priser.
Nordlandets Handelshus.

Jens Hansens Manufakturhandel, Allinge.

anbefaler sig med et stort Lager i færdige Klædninger, Overfrakker, Ulsters, Stortrøjer, Motorjakker, Regnfrakker, Hatte, Huer og Kasketter samt alt i Arbejdstøj. — Prima amerikanske Overalls, Jakker & Bluser. Bestilling paa Klædninger efter Maal. 1. Kl. Arbejde til billigste Priser.

Altid bedste Kvalitet og største Udvalg i Trikotage og Uldgarn.

Tilbud paa prima Saakorn!

Gul Nøsgaard Havre, ekstra vægtig Segor Havre, extra 2-radet Byg, Abed Prentice 279 2-radet Byg, Tystofte Prentice 6-radet Byg, Tystofte Korsbyg, Blandsædkorn af Havre og Byg, Blandsædkorn med Ærter, Gløse Ærter, Snedinge Ærter, Vikker.

Alle Bestillinger noteres til billigste Priser.

Nordlandets Handelshus.

Det er paa høje Tid at bestille

Kløver-, Græs-, og Roefrø,

for dermed at sikre sig Levering af 1. Kl. Kvalitet. Send os Ordre inden 1. April.

Nordlandets Handelshus.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter fra København til New York og Canada med regelmæssig Afgang flere Gange hver Md. Til Canada ingen Pasvisering og Liniens egne Folk modtager Passagererne i HALIFAX og WINNIPEG. Ved Ankomsten til Canada kan Arbejde anvise til Landarbejdere, gifte og ugifte, samt til unge Piger.

Illustrerede Haandbøger med alle Oplysninger faas gratis fra Passagerafdelingen, KONGENS NYTORV 8, København K. eller hos: Bogtr. Reiffer, Rønne, Bogtr. Gornitzka, Næstø, Edb. Peteresen, Svaneke, Bogtr. D. Gornitzka, Allinge, Fotograf B. Anter Poulsen, Hasle

Elfenbenslakeret Soveværelse

med 3-fløjet Spejl, compl. fra 450 Kr. Egetræs engelsk Spisestue, compl. fra 550 Kr. Chesterfields Dagligstue, 1 Sofa 3 Lænestole med Velour, fra 450 Kr.

Ratebetaling kan indrømmes. Solide Købere fra 20 Kr. mdl.
Allinge ny Møbelmagasin,
Havnegade 53, Allinge.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 466. Chr. Dideriksen, Rønne. Tlf. 466.
Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer. 1. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering. Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Averter i NORDBORNHOLM!

Barnevogne.

Nye Modeller er hjemkommet og Priserne meget rimelige.

Legevogne
Klapvogne
Dukkevogne
Løbehjul
Gummiringe og Reservedele til Barnevogne.

P. C. Holm,
ALLINGE

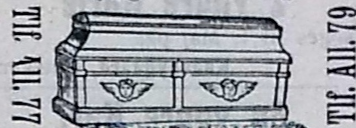
Prima friskbrændt Kaffe nymalet

90 Øre ¼-Kg.

Axel Mogensen,
Tejn.

Æg modtages til høj Overpris som Betaling for Varer.

Kofoed & Mortensen
Byggeforretning

Ligkister og Ligtøj.

Anvend Sikkerhedssprængstoffet AEROLIT til al Sprængning. Kraftigste og billigste Sprængstof. Fænghætter og Fængtraad. Johs. Kure, Staalgade, Rønne. Tlf. 310.

Aktieselskabet
Hasle Bank

modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Terminsnydeiser til Kreditforeninger, ordner Kreditlaan m. m.

Varm Blodbudding
faas hver Fredag Middag.
A. Lyster, Hasle.

Bornholms Spare- og Laanekasses
Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.
Renten af Indskud er paa
3 Mdrs Opsigelse 4,5 pCt. p. a.
Alm. Sparekassetilkaar 4 -
Folio 2 -
i Forsorgelsesafdelingen 3,6 -
hvortil Præmie, hidtil 2,4 -

Allinge Apotek.

Haandkøbsudsalg:

Gudhjem: Malerm. Johansen.
Hasle: Frk. Poulsen, Vestergade.
Klemens: Fru Emilie Andersen.

Lad Dem fotografere

hos P. Anker Poulsen.
Plader og Film fremkalbes og kopieres. — Forstørrelser udføres.
Telefon Hasle 66.

De faar Penge
ud af Jorden

37%
KALIGØDNING

Erfaringen viser, at 37% KALIGØDNING modvirker Lejesæd og giver Sæden en bedre Kvalitet.

Allinge Teglværk
anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør.
Tlf. 127.

Forhandlere for Salg af Pelskaniner søges

God Fortjeneste kan paaregnes energiske og paa Egnen velkendte og agtede Folk. Pelskaninavlens er rentabel, underholdende og yderst let. Alle Oplysninger og Betingelser ved Henvendelse til

Dansk-Engelsk Uld- & Pelsfarm, Sofiehøj - Amagerbrog. 242 a. Kbhvn. S. Tlf. Amager 1673 x.

Johanne Hansen

Victualieforretning anbefaler

hjemmelavet Fars, Medisterpølse, Lungenpølse, Sylte og Leverpostej. Fersk, saltet og røget Flæsk.
Lindepads - Allinge - Telefon 45

Allinge Skæperi

Optændingsbrænde altid paa Lager, billige Priser.
Tlf. 29. Geert Hansen.

Ligkister og Ligsenge

altid paa Lager i alle Størrelser, og forskellig Udstyrelser og Priser.
Anton Sonnes Byggeforretning
Telefon Allinge 69.
Indehaver Chr. Sonne.

Soveværelser

Borde og Stole

Tlf. n. 13 L. PIHL Klemensker.

Hasle Snedker- og Bygningsforretning

Største Lager af Ligkister, Ligtøj og Ligsenge.

Tlf. Hasle 35.

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af Sodavand fra

Mineralvandsfabriken

BORNHOLM

Sandvig Telefon 25

Flaskerensningen foregaar under lagtagelsen af de strengeste Krav til Renlighed og Hygiejne.

Ved Fabrikationen anvendes kun de allerfineste Raastoffer.

Produktet staar fuldt ud paa Højde med de oversøiske Fabrikkers.

Ajletønder,

Saltkar og Skoldekar anbefales til billigste Priser.

Hasle Bødkerforretning,
Tlf. Hasle 105.

Allerfineste Klipfisk

haves paa Lager til billigste Pris
Produkten.

Vi anb. et Parti fine letkogende

Ærter.

Prisen er billig.
Produkten.

Min Urmagerforretning

anbefaler Stue-, Lomme- og

Vækkeure i pænt Udvalg.

Alle Slags Reparationer udføres.
L. Hermansens Eftfl.
Rø St. Anna Johansen. Tlf. 71.

Fest- og Bryllupssange

leveres billigst fra
Allinge Bogtrykkeri

Nic. Koefoed,

Skredder- og Herreekviperingsforretning leverer gode Varer til billige Priser. Klemf. Tens n. 44 x.